

LES BASÍLIQUES HISTÒRIQUES DE BARCELONA

Les basíliques històriques de Barcelona són un patrimoni d'una gran riquesa i interès encara en gran part desconegut. Per aquesta raó, la Facultat Antoni Gaudí d'Història, Arqueologia i Arts Cristianes, integrada a l'Ateneu Universitari Sant Pacià, organitza un cicle continuat de jornades d'estudi amb l'objectiu d'omplir de contingut les llacunes existents en el coneixement històric d'aquestes institucions que van jugar un paper important a la ciutat. Alhora, les Jornades volen difondre el seu patrimoni a tothom com a exemple magnífic que són del nostre tresor patrimonial. Les jornades seran publicades a la col·lecció Studia Historica Tarraconensia de la Facultat Antoni Gaudí.

La Basílica Catedral de la Santa Creu i Santa Eulàlia: espai funerari i espai de vida

Aquesta X Jornada Basíliques Històriques de Barcelona està dedicada a la Catedral de Barcelona. Després de sis anys (la IV jornada es va centrar en la *Basílica de la Santa Creu i Santa Eulàlia: la catedral abans de la catedral*), tornem a aquesta basílica, la principal de la ciutat: *l'ecclèsia senior, l'ecclèsia mater, l'ecclèsia maior*.

La jornada conserva l'esperit de la primera: la voluntat de potenciar el coneixement de la Catedral i donar cabuda a diferents investigadors i línies de recerca -unes en curs, altres ja totalment consolidades-.

En aquesta ocasió, mirarem la Catedral com espai funerari -sobretot de bisbes i nobles- un lloc idoni per enterrar-se, protegits per les relíquies, els tresors de les Catedrals. Però la Catedral va ser i és també un espai de vida que camina amb la ciutat i participa en el seus esdeveniments més destacats. Tots dos mons -el de la vida i el de la mort- ens han deixat nombrosos testimonis. Així, podem trobar la seva empremta en l'escultura, l'arquitectura, la música, la litúrgia, la manufactura tèxtil, etc. els vestigis dels quals abordarem en la jornada de la mà de diferents especialistes.

*Arcosoli amb el sarcòfag del bisbe Ramon d'Escales.
Fotografia: Catedral de Barcelona.*

XI Jornada
La desapareguda església de Santa Marta i els efectes de la construcció de Via Layetana
Maig 2026

**LES BASÍLIQUES
HISTÒRIQUES
DE BARCELONA**

*Foto portada: Vista de l'interior de la nau principal i cor de la catedral.
Fotografia: Catedral de Barcelona.*

X Jornada

La Basílica Catedral de la Santa Creu i Santa Eulàlia: espai funerari i espai de vida

15 i 16 de maig 2025

Ho organitza:

ATENEU UNIVERSITARI
SANT PACIÀ

ATENEU UNIVERSITARI SANT PACIÀ
FACULTAT ANTONI GAUDÍ
D'HISTÒRIA, ARQUEOLOGIA
I ARTS CRISTIANES

ATENEU UNIVERSITARI
SANT PACIÀ

Programa

La Basílica Catedral de la Santa Creu i Santa Eulalia: espai funerari i espai de vida

LES BASÍLIQUES
HISTÓRIQUES
DE BARCELONA

15 de maig

- **09.00 h** Recepció de materials
- **09.30 h** Presentació institucional
- **09.45 h** Presentació de les Actes de la IX Jornada Les Basíliques Històriques de Barcelona, «**Les Basíliques del Monestir de Sant Pau del Camp**»
- **10.00 h** «**Los enterramientos reales en el Reino de Asturias: el panteón de la catedral y el caso de Santa María de Naranco**»
César García de Castro Valdés, Museo Arqueológico de Asturias
- **10.45 h** «**Les relíquies: els tresors de les catedrals**»
Carles Buenacasa, Universitat de Barcelona (UB)
- **11.30 h** Pausa – cafè
- **12.00 h** «**Antoni Canet i el sarcòfag del bisbe Ramon d'Escales a la Catedral de Barcelona**»
Maria Rosa Terés, Universitat de Barcelona (UB)
- **12.45 h** «**Teixits medievals de la Catedral de Barcelona, especialment funeraris**»
Rosa M. Martín i Ros, Institut d'Estudis Catalans (IEC-SCEL)/Centre International d'Étude des Tissus Anciens
- **13.30 h** Debat
- **14.00 h** Dinar
- **16.30 h** «**Els usos litúrgics i devocionals de la capçalera de la Catedral gòtica de Barcelona**»
Alejandro Piñel, Universitat de Girona (UdG)
- **17.15 h** «**L'exaltació artística dels sants bisbes barcelonins a la Catedral de Barcelona durant l'època del barroc: el cas de Sant Oleguer**»
Maria Garganté, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)/Facultat Antoni Gaudí-AUSP
- **18.00 h** Debat

16 de maig

- **09.30 h** «**Els grafitis de la Casa de l'Almoina de la Catedral de Barcelona: inscripcions, escuts i galeries (segles XVI-XVIII)**»
Àngels Casanovas
- **10.15 h** «**La trayectoria de la muerte: tradiciones funerarias en la Catedral de Barcelona en el siglo XVI**»
Tess Knighton, Universitat Autònoma de Barcelona (ICREA / UAB)
Sergi González, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
Helen Herbert, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).
- **11.00 h** Pausa – cafè
- **11.30 h** «**La façana pintada de la Catedral de Barcelona. Una intervenció il·lusionista amb motiu de les noces reials de 1802**»
Ernest Alós
- **12.15 h** «**La façana neogòtica de la Catedral de Barcelona. Construint el Barri Gòtic**»
Angel Menargues Rajadell, Otto-Friedrich-Universität de Bamberg/Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)
- **13.00 h** Debat i clausura de les Jornades
- **14.00 h** Dinar
- **17.30 h** **Visita a la Catedral:** escultura funerària, vitralls capçalera gòtica, església de Sant Sever i recorregut pels terrats.

Façana de la catedral de Barcelona. Any 1880.
Fotografia: Catedral de Barcelona.

Inscriu-t'hi escanejant el Qr o al web:
cursosoberts.edusantpacia.cat/basiliques-2025

Preu d'inscripció:

Públic general: 10€
Alumnes i professorat AUSP: Gratuït

Seu de les sessions:

Facultat Antoni Gaudí d'Història, Arqueologia i Arts Cristianes
Ateneu Universitari Sant Pacià (AUSP) · Aula Magna
C/ Diputació 231, Barcelona
Telèfon 934 53 49 25

Crèdits del curs: valor lectiu 1 ECTS (només per alumnes de grau de l'AUSP, presentant un treball complementari i segons normes de Secretaria)

Coordinació: Julia Beltrán de Heredia, Robert Baró
Facultat Antoni Gaudí (AUSP)